

SLOVENSKI NAROD

Istna vsak dan popoldne, tsvzemati nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič Dn 2.—, do 100 vrat Dn 2.50, od 100 do 300 vrat Dn 3.—, večji inzerati petič vrsta Dn 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsaja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

Mobilizacija avstrijske diktature

Dollfuss je osebno prevzel vrhovno poveljstvo armade in pozval na Dunaj Heimwehr — Silno razburjenje v vsej Avstriji

Dunaj, 15. marca. Vsa politična javnost z največjo napetostjo pričakuje, kako se bodo razvili današnji dogodki na Dunaju. Danes popoldne ob 4. se sestane parlament na poziv tretjega predsednika dr. Streffnerja k seji, da izvoli novo predsedstvo. Dollfusova vlada ne priznava legalnosti tega sestanka in je še sinoči znova poizkušala prepričati ponovni sestanke. Opozicija pa odločno vztraja na tem, ker hoče na ta način dokazati delazmožnost parlamenta. V zvezi s tem so se širile sinoči na Dunaju najrazličnejše vesti, ki pa jih ni mogoče kontrolirati. Klerikalni tisk o namerah vlade molči, za opozicijski tisk pa je uvedla vlada najstrožjo cenzuro, kakršne v Avstriji ni bilo niti za časa habsburške diktature med vojno.

Ker listi ne morejo ničesar pisati, se širijo med ljudmi tem bolj alarmantne vesti. Med drugim se je snoči zatrdilo, da bo vlada danes s silo preprečila sestanek parlamenta. V to svrhu so bili pozvani na Dunaj večji

oddelki Heimwehra, ki bodo proglašeni za pomožno policijo in ki bodo zasedli parlament. Za vsak primer pa si je dr. Dollfuss zagotovil tudi še vso oblast nad vojsko. Očividno ne zaupa dovolj Vaugoinu in je bilo zaradi tega na sinočni seji vlade sklenjeno, da prevzame Dollfuss osebno vrhovno poveljstvo nad vso avstrijsko oboroženo silo. Naredba mu daje dalje pravico, da sme doslužene vojake pridržati še nadalje v aktivni službi in da sme z vpoklicem dopustnikov izvesti nekako mobilizacijo.

Ti sklepi so izzvali v javnosti največje razburjenje, ker vidijo v tem dokaz, da hoče Dollfuss s svojim klerikalnim režimom vladati s pomočjo bajonetov. Da bi se vzel njegovi vladi še poslednji parlamentarni značaj in da bi se docela prelomili odnosi med vlado in parlamentom ter tako tudi na zunaj dalo dokaz, da parlamentarizem v Avstriji več ne obstoja, namerava Dollfusova vlada še v teku današnjega dne podati ostavko, kakor bo

v isti sestavi ponovno imenovana, toda ne več kot parlamentarna, marveč kot diktatorska vlada. Položaj smatrajo v vseh političnih krogih za izredno kritičen in mora vsekakor danes priti do preloma.

Značilno za načrte klerikalne diktature v Avstriji so vesti, ki zatrijujejo, da je že pripravljenih 10.000 Madžarov v heimwehrovskih uniformah, da v danem trenutku vkorakajo v Avstrijo in pomagajo Dollfussu ukrotiti socialne demokrate. Da uživa Dollfusova akcija vse simpatije in podpore Rima, dokazujejo vesti, da je bil iz Rima izplačan knezu Starhembergu za avstrijske Heimwehrovce en milijon šilingov, da bi mogli izvršiti državni udar. Naravno je, da so vzbudile vse te vesti v vsej javnosti silno razburjenje in ogorčenje proti vladi, ki se tako lahkomišlno igra z usodo ljudstva. Dunajski deželni zbor je sklenil, da se bo z vsemi sredstvi upri proti ustavnemu režimu ter da bo vložit tožbo na upravno sodišče.

Macdonaldovi načrti

Macdonald bi rad dosegel zблиžanje med Italijo in Francijo, da bi na ta način izoliral Nemčijo

Pariz, 15. marca. AA. Pod naslovom »Kako Macdonald skuša ločiti Italijo od Nemčije« priobčuje današnji »Journal« članek izpod peresa svojega ženevskega poročevalca Saant Brica. Pisec omenja, kako ima sedaj Macdonald v Ženevi glavno besedo. To pa ne pomeni, da tudi zastopniki drugih držav ne pripravljajo svojih akcij. Izključeno zato ni, da bo Macdonald s svojim posredovanjem na koncu propadel. Nato pa pisec nadaljuje:

Macdonald mora zdaj računati z Italijo, ki predlaga, naj se razorožitvena konferenca odloži, da se tako zastopniki štirih ali petih velesil lahko med sabo porazgovore o tistih življenjskih vprašanjih, od katerih je odvisen mir v Evropi. To je poudarjal tudi italijanski delegat baron Aloisi v svojem večeršnjem razgovoru s francoskim zunanjim ministrom Paulom Boncourjem. Zato skuša zdaj Macdonald pridobiti Italijo, da ostane v okvirju razorožitvene konference in da podpiše pakt o vzajemni pomoči proti temu, da Anglija pridobi Francijo za pomorsko pariteto z Italijo. Tak pakt o vzajemni pomoči o varnosti jasno je, da bi v tem primeru Nemčija ostala izolirana. Vprašanje pa je, ali bo na to Macdonaldovo misel pristala Francija. Kajti Italija bi tudi v tem pri-

meru ostala na črti svoje dosedanje revizionistične politike in bi nove koncesije le še izkoristila za te svoje daljnje načrte.

V Parizu so skeptični

Pariz, 15. marca. AA. Listi sprejemajo razne vesti o Macdonaldovih posredovalnih predlogih na razorožitveni konferenci z rezervno. Pristavljajo pa, da Francija ne bi mogla pristati na nobeno nadaljnjo koncesijo brez jamstev za njeno varnost. Vsako popuščanje napram nasilnemu stališču držav, ki skušajo izpodkopati razorožitveno konferenco, bi po mnenju francoskih listov ogražalo evropski mir. Listi so mnenja, da bo Macdonald pooblastil dr. Beneša, ki je znan specialist v sestavljanju prehodnih besedi, naj sestavi načrt konvencije, ki bo pomenila v bistvu, da se razorožitvena konferenca odloži, ne da bi bila s tem končno pokopana.

Sestanek med Mussolinijem in Macdonaldom

Ženeva, 15. marca. AA. V dobro poučenih krogih se trdi, da se bosta Macdonald in Simon vendiarle sestala z Mussolinijem v gornji Italiji, nemara ob kakem gornjeitalijanskem jeziku. Govorilo se je celo o kraju tega sestanka, o Stresi, kjer naj bi se ta sestanek vršil že koncem tega tedna.

Konec prohibicije v Ameriki

Včeraj je poslanska zbornica z veliko večino sprejela zakon, ki traja svobodno prodajo piva

Washington, 15. marca. Poslanska zbornica je včeraj razpravljala o svobodni prodaji piva. Predložena sta bila dva zakonska predloga. Eden je predlagal popolno ukinitve sedanje prohibicije, drugi pa predvideva samo svobodno prodajo piva, ki sme imeti največ 2,2 odstotka alkohola. Po daljši razpravi je bil ta zakon s 316 proti 97 glasovom sprejet. V nemali meri je pri tej ukinitvi prohibicije igrala vlogo tudi sedanja finančna kriza Amerike. Ta zakon namreč določa tudi po-

seben davek na pivo, ki bo znašal 5 dolarjev od sodčka. Razen tega bo znašala taksa za vsako koncesijo za točilnice piva 1000 dolarjev. Računajo, da bodo imeli od tega samo v letošnjem letu 100 milijonov dolarjev dohodkov. Zakonski predlog je bil že danes predložen senatu in upajo, da bo še v 8 dneh stopil v veljavo. Nekajere češkoslovaške in nemške pivovarne so že pripravile velike zaloge piva za izvoz v Ameriko, kjer so tudi že nredile svoje zaloge.

Celonočna seja Narodne skupščine

Generalna debata bo najbrže končana še danes, tako da se bo jutri vršilo načelno glasovanje — Oster obračun s punktaši

Beograd, 15. marca. Seja narodne skupščine je s kratkim opoldanskim in večernim odmorom trajala včeraj ves dan in vso noč do 5. jutraj. V parlamentarnih krogih računajo da bo v teku današnjega dne končana generalna debata ter da se bo že jutri popoldne vršilo načelno glasovanje o proračunu.

Popoldanska seja

Včerajšnja popoldanska seja je bila zelo živahna. Otvoril je razpravo z daljšim govorom narodni poslanec dr. Metkoš, ki je zelo ostro napadel politiko punktašev in zahteval od vlade, naj z energičnimi koraki nastopi proti vsem, ki napadajo in rušijo državo. Zavzemal se je za čim širšo dekoncentracijo, reorganizacijo celokupne administracije ter znižanje izdatkov. Za njim so govorili še narodni poslanci Stevan Čirič, Vasilij Grdjič, dalje dr. Slavko Sečirov, ki je podvrnil proračun obširni kritiki in trdil, da se ne bo dal ustvariti ter predlagal razna znižanja in črtanja. Med drugimi je povzel besedo tudi narodni poslanec g. Karl Gajšek, ki se je bavil zlasti z gospodarskimi razmerami v dravskih banovini. (Njegov govor je obširneje objavilo že današnje »Jutro«).

Nočna seja

Narodna skupščina je ponoči nadaljevala debato o proračunu. Nočna seja je trajala od 10. zvečer do 5. jutraj.

Prvi je govoril narodni poslanec dr. Vladimir Stanišić. Kritiziral je delo vlade in ji očital, da ni nič storila glede razdolžitve kmetov. Poziva vlado, da omili tiskovni zakon. Naglašal je, da je Jugoslavija enotna in nedeljiva, potrebno je, da vsi manifestiramo za jugoslovensko enakost in bratstvo. Ker je budžet državna potreba, bo glasoval zanj, rezervira si pa pravico, da v specialni debati glasuje tako, kakor bo njemu ugodno.

Za njim je govoril narodni poslanec Josip Stazić (JNK). Zameri poslancem vladne večine, ki kritizirajo budžet, bodo pa glasovali zanj. Veliko število prijavljenih govornikov glede proračuna kaže, da je nekaj gnilega v državi. Danksi. Interesantno je, da poslanci vladne večine mnogo ostreje kritizirajo vlado, nego mi iz opozicije. Zameri zlasti, da se v Narodni skupščini še vedno vodi račun, kdo je Radicevec, kdo radikal, kdo demokrat, kdo samostojni demokrat. Narod s tem ni zadovoljen, od Triglava do Vardarja zahteva samo eno: dobro Narodno skupščino in sposobno vlado.

Narodni poslanec Milan Božić (JRKD) je navajal, da moramo biti v tem težkem času, ko grabežljivi sosed preži na naše zapadne meje, bolj enotni kakor kdaj in se okleniti jugoslovenske ideje. Naj ta gospoda ve, da bomo vedno znani braniti svojo čast, pravico in svobodo. Nato je prešel na kritiko delovanja vlade in za-

merjal kratkivski vladi, da je dopustila, da so prišli do veljave razni »Jugoslovani«, ki se navdušujejo za federacijo, konfederacijo itd. V kritiki proračuna se je zlasti dotaknil šumarske in rudarske politike ter poudarjal, da bi anketa v tem ministruvstvu odkrila mnoge nepravilnosti in manipulacije.

Narodni poslanec Jovan Misirić (JNK) je razdelil svoj govor na dva dela, na politični in na kritiko budžeta. Zelo je zameril kraljevski vladi, da ni dovolj energična pri izvajanju jugoslovenskega programa. Ostro je kritiziral delo v beograjski občinski upravi, zaključek svojega govora pa je posvetil kritiki ministra javnih del, ker se on kot inženier razume na te zadeve.

Narodni poslanec Isa Bogdanović (JRKD) ne more razumeti, da ljudje, ki so bili izvoljeni na isti listi in na istem programu, govorijo proti temu. Sodelovali so pri vsem, kar se je delalo in so za to odgovorni. Reš je, da se je mnogo dobrega napravilo. Nato navaja primer iz zgodovine, ko je Karadjordje osvobodil Šumadijo. Imel je povsem druge metode kakor danes, brezobzirno je pometel z vsemi nasprotniki, ki so bili proti njenemu napredku. Samo zato je ostala Šumadija sposobna in jaka, da je lahko tudi izvojevala svobodo ter ustanovitev Jugoslavije. Če bi to metode uporabili ob prevaru 1. 1918, bi bila situacija v celi državi mnogo boljša kakor je danes. Ta pogreška, napravljena v začetku, se sedaj grdo maščuje, za priške in razmere, v katerih živimo, ni treba dolžiti vlade, ker smo tega največ sami krivi. Poslanec Božić se je nato dotaknil izseljeniškega vprašanja in pozdravil akcijo vlade, ker je mnogim izseljencem omogočila povratek domov. Glasoval bo za proračun.

Nato je govoril poslanec Milivoj Mitić (JRKD), ki je uvodoma poudarjal, da je treba obdržati ravnotežje proračuna za vsako ceno, kar je prvi pogoj za dobre finance. Pohvalil je finančnega ministra dr. Djordjevića, ki je prvi zmanjšal proračun. Narodno gospodarstvo ne more prenašati takih dajatev, zato poziva vlado, naj izvaja še večjo štednjo in redukcijo.

Narodni poslanec Mihajlo Jeftić (JRKD) pravi, da je budžet najboljše sredstvo za upravljanje države, zato bo glasoval zanj kljub vsem nedostatom, ki jih ima, upa pa, da bo vlada popravila nekatere pogreške. Dotaknil se je nato gospodarskih razmer v državi in poudarjal, da je treba definitivno rešiti vprašanje kmetovskih dolgov.

Nato je govoril poslanec Husejin Kadrić (JRKD). Kot musliman zameri, da še ni rešeno muslimansko versko vprašanje in zahteva več odločnosti pri reševanju tega vprašanja. Glasoval bo za proračun.

Poslanec Dragotin Kostić (JRKD) je opozarjal na težkoče, ki so vladale v Nemčiji in Italiji, ko sta se ustanovljali ti

državi, končno je pa ideja narodnega edinstva triumfirala. Jugoslovenska ideja druzi tako Srbe, Hrvate kakor Slovence. Delo velikega Karadjordje, ki je ustanovil Jugoslavijo, ne sme biti zaman. Govornik je nato opozarjal na dejstvo, da je bilo med svetovno vojno mnogo prečanov, Hrvatov in Slovencev, ki so padli za jugoslovensko idejo. Povdarjal je, da je zadnji čas, da se o teh stvareh ne debatira več, ker je enotna Jugoslavija gotova stvar. Nato je govoril o gospodarstvu v južnih krajih, zlasti o vprašanju našega izvoza na Grško.

Na nočni seji so govorili nato še narodni poslanci Živančević, Babanović, Popović, Antunović in Miško Petrović ter g. Albin Koman, ki se je v svojem govoru dotaknil prečnih gospodarskih problemov in najodločneje zavrnil punktacije dr. Korosca. Senzacijo je vzbudil nastop poslanca Sime Marijanca, ki pripada Nikičevemu klubu. Najodločneje je obsodil punktacije in poudarjal, naj se punktaši doma in v inozemstvu zavedajo, da je mera polna. Svoji govor je zaključil z vzklikom: Živel kralj! Doj z izdajaki! Nočna seja je bila nato ob 5. jutraj zaključena.

Dopoldanska seja

Dopoldanska seja se je pričela ob 10. Prvi je govoril narodni poslanec inž. Ferdo Šega.

Na dopoldanski seji so govorili še poslanci Ante Kovač, Milutin Stanojević, dr. Mirko Došen in Nikola Nikić. Med njegovim govorom, v katerem je napadel posamezne ministre, je prišlo do velikih nemirov. Ko mu je odgovoril minister Demetrović, je prišlo v dvorani do takega ogorčenja proti Nikiću, da je moral predsednik sejo prekiniti. Ob 12. se je nato nadaljevala in še traja.

Tornado v Ameriki

New York, 15. marca. AA. Na meji Tennesseeja in Kentuckija je divjal strašovit tornado. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

Pri iskanju sledi za kozarec naravnega »Frans Josefovec« grenčice, popite jutraj na teče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek ožajšanja.

Jugoslavija in Rumunija

Bukarešta, 15. marca. AA. »Universul« in »Kventule« priobčujeta obširne članke o podpisu najnovejših konvencije med Jugoslavijo in Rumunijo in za katero so se vodila pogajanja med delegati obeh držav v Beogradu. Lista ugotavlja, da odpadejo s tem sporazumom zadnja nesoglasja, ki so še obstajala med Rumunijo in Jugoslavijo in da pomeni konvencija še točnejše okrepitev dosedanjega prijateljstva med obema zavezniškima državama.

Občni zbor SPD v Trbovljah

Trbovlje, 14. marca.

V ponedeljek zvečer se je vršil v gostilni Forte na Vodah občni zbor trboveljske podružnice SPD. Predsednik učitelj g. Ante Beg je uvodoma poudarjal, da proslavlja letošnja podružnica 5 letnico svojega obstoja. V tej dobi se lahko ponaša z večjimi uspehi, saj je zgradila na Mrzlici lep planinski dom, ki je že dve leti otvoren. Kakor druga društva, je seveda tudi SPD močno občutilo krizo, kljub temu pa zaznamujejo vsi odseki prav lepe uspehe. Ob obletnici otvritve Doma na Mrzlici je podružnica privedla veliko planinsko slavlje. Zaključil je z željo, da bi posamezni funkcionarji podružnice vztrajali v svoji poštrevnosti ter ji pomagali pri njenem napredku.

Tajnik g. Danilo Kostanjšek je poročal, da je članstvo sicer zaradi težkih razmer v rudarskih revirjih nekoliko nazadovalo, vendar pa šteje podružnica še vedno 269 članov. Mesto oskrbnika za planinski dom na Mrzlici je bilo med 53 reflektanti oddano domačinu g. Rinaldu, ki ga vodi v največje zadovoljstvo.

Blagajniško stanje je razmeroma zadovoljivo, kar je bilo razvidno iz poročila g. Draga Radeja. Dohodki so znašali 75.070,30 Din, izdatki pa 78.991,92 Din. Dolg podružnice znaša 31.921,62, premoženje je pa naraslo na 32.000 Din. Skupna vrednost inventarja znaša 49.721,50 Din. Lani je dom obiskalo 3068 turistov.

O smučarskem odseku je poročal inž. Fran Malovrh, ki je z zadoščenjem poudarjal, da je smučarstvu naklonjena vsa javnost. V trboveljski dolini se je smučarstvo silno razvilo, pri SPD je včlanjenih 100 smučarjev. V tem odseku je predaval dr. Baumgarten o higijeni smučarstva, pred 14 dnevi se je pa vršila smučarska tekma za prvenstvo Zasavja, ki si ga je priložil g. Zmrzlak, član SPD Zagorje. Odsek bo skrbel, da vzgoji smučarski naraščaj, kar bo zlasti v rudarskih Trbovljah za mladino velikega pomena. Zato bo prihodnje leto ustanovljen podmladek smučarskega odseka SPD. Tudi fotoodsek je uspešno deloval. G. Vizjak je poročal, da se je vršilo več predavanj, odsek se je udeležil tudi razstave ljubljanskega Fotokluba, okrasil je planinski dom na Mrzlici z lepimi slikami itd. Po poročilu gospodarskega odseka, ki je o njem poročal načelnik g. Franc Štine, je bil odboru podan absolutorij. V odbor je bil izvoljen en odbornik iz Hrastnika. Sprejet je

bil tudi predlog, da se osnuje v hrastniku nekaj podobor trboveljske podružnice SPD.

Žrtev

prometne nesreče

Ljubljana, 15. marca. Nepreračunljiva usoda je včeraj ugasnila življenje 11letni solarki Tončki Kropčar, hčerki mizarja v Vižmarjih nad Ljubljano. Tončka se je z drugimi otroki vračala včeraj popoldne po 17. iz šole proti domu v St. Vidu. Za njimi je pripeljal avtomobil št. 456, ki je dajal znamenje s hupo. Otroci, ki so na Celovški cesti vajeni prometa, so se umaknili pravilno na desno, le Tončka in še neka druga solarka sta ostali na levi strani ceste. Avto je imel dovolj prostora, da bi lahko vozil mimo otrok po sredi ceste. Ko pa je privozil taksi do otrok, je Tončka nenadoma skočila proti sredini ceste in je prišla pod avto. Šofer je takoj z vso silo zavrl, bilo pa je že prepozno. Uboga deklica je prišla pod kolesa, silnil se je samo obupen krik in že sta obe kolesi zavozili Tončki čez telesece. Otroci so bili seveda silno preplašeni, šofer pa, ki ga ne zadene nobena krivda, je otroka takoj naložil na avto in oddiral v bolnico. Kropčarjevi so zdravniki takoj nudili prvo pomoč in dognali, da ima smrtno nevarne težke notranje poškodbe. Ob 17.30 so jo sprejeli v bolnico, pomoči je pa Tončka podlegla poškodbam.

Posestniku Ivanu Anku v Sodražici je včeraj popoldne padel na nogo hlopd in mu jo poškodovale. Anton Krizman, sin posestnika v Grosupljem, star 20 let, je živel v sodelstvu z Josipom J. 7. marca se je med njima vnel prepir in je Jože kresnil Toneta s kolom po glavi in po hrbtu. Toneta so šele danes pripeljali v bolnico.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2305,40—2316,76, Berlin 1360,14—1370,94, Bruselj 800,24 do 804,18, Curih 1108,35—1113,65, London 196,30—197,90, Newyork ček 5680,47 do 5708,73, Pariz 224,98—226,05, Praga 160,90 do 170,76, Trst 292,40—294,90. Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9,20.

NOZEMSKKE BORZE
Curih. Pariz 20,295, London 17,74, New York 514,50, Bruselj 72,20, Milan 26,426, Madrid 43,50, Amsterdam 208,—, Berlin 122,90, Dunaj 72,70—58,50, Sofija 3,76, Praga 15,33, Varšava 68,—, Bukarešta 3,66.

Zborovanje okoljskih trgovcev

Križ in težave malega trgovca — Kaj je treba ukreniti, da se bo položaj trgovcev zboljšal

Ljubljana, 15. marca.

Devet ob 9. se je v Trgovskem domu pričel prav dobro obiskan občni zbor Zdrženja trgovcev za srez Ljubljana — okolica, ki ga je otvoril predsednik g. Šporn ter poudaril zastopnika ZTOI g. Žagarja, nato se je za zahvalil g. dr. Plešsu za dotedanje urejevanje »Trgovskega lista« ter pozdravil novega urednika g. Železnikarja, prav posebno zahvalo je pa predsednik izrekel bivšemu ministru trgovine in industrije g. Ivanu Mohoriču, ki se je vedno zavzemal za koristi trgovskega stanu.

V svojem poročilu je predsednik predvsem poudarjal veliko stisko malega trgovca v ljubljanski okolici, ki jo je predvsem povzročila kriza v lesni stroki, da so dohodki trgovin padli od 40—50%. Zaradi pomanjkanja denarja in obubožanja delavstva ter kmečkega in uradniškega stanu je padel konzum in vse kupuje celo najpotrebnejše na kredit. Posebno tarejo trgovca državne in občinske doklade, zato naj se pa odpravi maksimiranje trošarin. Trgovstvo se bori tudi za decentralizacijo delavskega zavarovanja. Zaradi strogega izterjavanja davkov je bilo v zadnjem četrtletju minulega leta razposlanih nad 20.000 opozorilnih položnic ter bilo preko 1000 rubežev in tudi nekaj dražb premičnin. Gospodarska moč trgovcev v ljubljanski okolici je skrajno neugodna, zato naj se pa dovoljujejo odplačila davkov v dolgoročnih obrokih. Prodaja vina na 4 in 5 litrov naj se popolnoma ukine, za prodajo vina in žganja v zaprtih steklenicah po trgovinah naj se pa ukine pavšalna taksa. Uspelo je preprečiti prepoved prodaje kruha po trgovinah, saj so celi okraj brez pekarn. Poročilo se z vsjo silo zavzema za čim prejšnje sklicanje gospodarskega sveta ter razpravlja o združitvi malih občin v velike. Trgovci naj se udeležujejo tudi v komunalni politiki v korist stanu. V zadevi priključitve nekaterih občin k mestu Ljubljani ni zavzel govornik stališča, ker se trgovci še niso izjavili. Ko se je govornik prav posebno zahvalil sfernemu načelniku g. Josipu Znidarčiču za naklonjenost, je priporočal za bodoče delo največji optimizem ter dal besedo tajniku.

Obširno poročilo tajnika g. Šmuca je bilo v prvi vrsti utemeljevanje vseh točk resolucije in opisovanje težkega boja malega trgovca za obstanek. Branjarje naj bodo v bodoče samo stojnice, na katerih se sme v nadrobni prodaji prodajati kruh, klobase, slaščice in zelenjava, vendar je pa za postavitev stojnic treba zaslišati trgovske organizacije. Poverjenstvo je bilo ustanovljeno samo v St. Vidu nad Ljubljano, ki je zelo agilno, v ostalih krajih, n. pr. na Vrhniki, D. M. v Polju, Medvođah, na Grosupljem l. dr. pa bodo v kratkem sklicani sestanki za ustanovitev poverjenstev. Kar se tiče bolniškega zavarovanja trgovstva, večina članov ni sprejela sklepa lanskega občnega zbora o obilgatornem zavarovanju, zato bo združenje skušalo to vprašanje rešiti na ta način, da se člani prostovoljno priključijo ljubljanski organizaciji socialnega zavarovanja. V prvi vrsti bo izvedeno bolniško zavarovanje, prav tako aktualno je pa tudi zavarovanje proti nesrečam in starostno zavarovanje. Udrugište šteje 705 članov in če bi vsakdo plačeval letno 200 Din, bi imeli v 10 letih kapital poldrugeta milijona, iz katerega zneska bi lahko dobivali naši trgovci na stara leta prav čedno preskrbino.

Poročilo tajnika g. Šmuca so zborovalci sprejeli z aplavzom, nato je pa blagajnik g. Jeločnik poročal, da ima združenje nad 80.000 Din premoženja. Za nadzorni odbor je pa g. Petrič, župan v Borovnici, predlagal zahvalo tajniku in blagajniku ter absolutorij, ki je bil soglasno sprejet.

Blagajnik g. Jeločnik je predložil še proračun, ki predvideva 21.000 Din dohodkov in nad 61.000 Din stroškov ter 40.450 Din primanjkljaja ter predlagal, naj se pobirajo doklade v isti višini kot sedaj, nakar je bil proračun soglasno sprejet.

Pri slučajnosti je tajnik g. Šmuc razpravljal o zahtevah trgovke g. Josipine Novak od D. M. v Polju, ki jih bo uprva upoštevala, v kolikor se strinjajo z zakonom. Član g. Fran Markič iz Iga je zahteval znižanje cene solnih vrec, a tajnik g. Šmuc je predčital resolucijo, nakar je predsednik g. Šporn zaključil zborovanje.

Resolucija ugotavlja, da so razlogi neugodnega gospodarskega stanja mednarodne naravi, v dokajšnji meri pa posledica nerazumevanja gospodarskih težav in malouvaževanja načel smotrane gospodarske politike, zlasti pa podčrtava, da je vsa naša gospodarska politika usmerjena v pravico zaščitve posameznih stanov, zlasti kmetov, ter da so interesi narodnega gospodarstva kot celote ob enostrano usmerjeni zakonodajni zapostavitveni.

Trgovstvo ugotavlja nadalje, da na merodajnih mestih, pri odločujočih faktorjih in v upravi ne najde opore niti v onih svojih upravičenih težnjah, ki bi morale v javni upravi, z ozirom na dobitnost celokupnega gospodarstva in blagostanja naroda, stati v ospredju vsega državnega, narodno gospodarskega, kulturnega in socialnega udeleževanja.

Trgovina je v našem narodnem gospodarstvu od ugodnih pogojev za svoj razvoj eden najvažnejših faktorjev, ki more imeti vpliv na uspešen razvoj kmetijskega, obrtni, ki more biti odprna hrbenica solidni domači industrijski delavnosti; — njeno delo, podprto po vseh ustvarjalnih silah, je od-

ločeno za našo trgovinsko in plačilno bilanco.

Trgovstvo opozarja na to važno misljo trgovine in bori se za na zdravih gospodarskih temeljih slovečo domovino apelira na kraljevske vlado, narodne poslance in senatorje, da usmerijo vse naše gospodarske delo v pravico točno opredeljenega, za dobo let vnaprej določenega gospodarskega načrta.

Ta načrt, ki naj usmeri našo notranjo gospodarsko in zunanjo politiko, naj bo posvečen objektivni zaščiti in pospeševanju interesov vseh narodnih delovnih slojev, brez priznavanja prednosti posameznemu stanu na škodo drugih stanov.

Skladno s to težnjo izraža trgovstvo svoje želje v pogledu na ta osnovna načela:

- 1. Naša gospodarska zakonodaja naj sloni na sporazumu med merodajnimi oblastmi in zainteresiranimi skupinami. Vsa gospodarska zakonodaja mora temeljiti v upoštevanju vsakokratnih prilik in biti prilagodena potrebam gospodarskih krogov. Zato je predvsem potrebno, da se čimprej skliče gospodarski svet, ki naj našo gospodarsko zakonodajo spravi v sklad z gospodarskimi potrebami celega naroda.
- 2. Kot naša zakonodaja dostikrat ni uvaževala upravičenih težav trgovstva, kar je izzvalo padec njegove gospodarske moči, apelira na kraljevske vlado, narodne zastopnike in senatorje, da se zavzamejo takoj: 1. da se skliče takoj gospodarski svet; 2. da se revidira zakon o neposrednih davkih v tem zmislu, da se določijo davčni minimum, da se davčni odbori sestavljajo po stanovskih organizacijah in ne po občinah; 3. da se izpopolni čl. 76 zakona o neposrednih davkih tako, da so zadruga, ki poslujejo z nečlani podvržene v vsakem primeru plačilu družbenega davka; 4. da se konzumno zadržništvo v občeh izvzame iz združnega zakona; 5. da se čimprej izda pravilnik o krošnjarstvu k zakonj o obrtnih, ki naj popolnoma ukine krošnjarjenje z manufakturnim blagom; 6. da se izvede revizija zakona o delavskem zavarovanju in zavarovanje decentralizira ter upošteva avtonomne banovinske socialne ustanove; 7. da se zakon o zaščiti kmetov ukine in uredi razdružitev kmeta na način, ki ne bo upropastil ostalih strok gospodarstva; 8. da se nujno uredi denarne prilike.

Protituberkulozna liga v Domžalah

Domžale, 14. marca.

Včeraj se je vršil v šoli občni zbor Protituberkulozne lige ob zelo pičli udeležbi. Iz poročila tajnice gđe učiteljice Tavčarjeve posnemamo, da je bila ta važna zdravstvena ustanova ustanovljena lani 18. februarja na predlog tukajšnjega okrožnega zdravnika g. dr. Hočevarja in je dosegla že v začetku svojega obstoja lepe uspehe. Da je odbor agilen, dokazuje to, da je že v prvem letu pridobil 100 članov ter poslal dva revna otroka na letno okrevališče v Rakitno. Iz blagajniškega poročila g. učitelja Jeretina je razvidno, da je bilo v letu 1932/33 Din dohodkov in 117 Din izdatkov. Pri volitvah je bil izvoljen dosednji odbor s predsednikom g. Skokom Antonom.

Za tako važno zdravstveno ustanovo kot je protituberkulozna liga, bi bilo želeli vseskoraj malo več zanimanje od strani naših tržanov. B.

Odlikovano delo za trpeče

Kranj, 14. marca.

Malokateri naš kraj ima tako ugodne klimatske razmere za zdravlilišče kakor Golnik. Golnik je bil sprva sanatorij vojaških invalidov, šele pozneje so začeli sprejemati tudi privatne bolnike. Zdravlilišče si je v kratki dobi pridobilo velik sloves. Zdj obsega šest poslopj, ki tvorijo kompleks v obliki nepravilnega četrkotnika. Celotni obseg posestva znaša nad 30 ha. V zdravlilišču je prostora za 210 bolnikov. Prvi šef-zdravnik g. dr. O. Haus je v poldrogletni dobi svojega delovanja položil temelj dobremu slovesu zavoda. Od 7. oktobra 1923 naprej pa je stopil na njegovo mesto sedanji upravnik zdravlilišča g. dr. Robert Neubauer. Zdravniško-tehnična oprema je tako popolna, da je golniški laboratorij danes kos vsem številnim nalogam moderne laboratorijske diagnostike. Ob priliki desetletnice zavoda lanskega leta je dobil zavod prepotrebno opremo operacijske sobe. Danes razpolaga sanatorij z vsem, kar je za nemoteno in uspešno zdravniško delo potrebno. Golnik je tudi središče borbe proti tuberkulozi po vsej Gorenjski. Razen tega se vrše tu letno enotredniški zdravniški tečaj za praktične zdravnike iz vse dravske banovine. Zdravlilišče je obiskalo mnogo oddelčnih zdravnikov iz tu in inozemstva. Danes je Golnik pravo ljudsko zdravlilišče, čeprav je v zadnjih letih navezano samo na lastne dohodke. Velika naloga zdravlilišča v bodočnosti bo ustanovitev oddelka za bolne otroke. Sanatorij je nastel organiko, iz potreb in s potrebami.

Pri vsej tej rasti ima idejno gotovo največji zaslug sedanji upravnik zdravlilišča g. dr. Robert Neubauer. Njegovo ime slovi danes po vsej državi. Pretekli petek dopoldne je bil za velike svoje zasluge odlikovan z redom jugoslovske kraljevine V. stopnje. Odlikovanje mu je slovesno izročil ob navzočnosti celotne uprave in vseh zdravnikov zavoda zneski načelnik iz Kra-

nja g. dr. R. Opač. V daljšem nagovoru je poudaril odlikovano delo zasluzno delo za razvoj sanatorija, ki ima v Srednji Evropi malo enakih. Razen tega sta prejeli odlikovanje, zisto kolejno za državljanske zasluge sestre lekarnarica Cirila Boranič in gospodinja, šefinja kuhinje sestra Davorina Kosoder. G. zneski načelnik je poudaril tisto delo sester, ki so često, kadar odpove vsaka zdravniška pomoč, zadnja opora bolnikom.

Novi podporočniki in vojni uradniki

V čim rezervnega poročnika so pomaknjeni tile naredniki dijaki, pehotni: Franc Lanšek; artiljerijski: Vinko Glanz, Josip Stavelj, Ivan Markulin, Miroslav Jerkov, Benjamin Kanpos, Ernest Černjak, Rudolf Deržič, Zdravko Zor, Franc Kastelic, Anton Lavrenčič, Karel Skala, Jožef Zajc, Anton Jitner, Zdenko Badovinec, Edvard Lah, Josef Berkovič, Mirko Šiška, Milan Žikič, Leopold Pavlin, Radomir Lašič, Dimitrije Sedlar in Fedor Frank; konjeniški: Danilo Gregorič, Jelko Rant, Viktor Rup, Franjo Tišin, Borivoj Gubeč, Hinko Funk, Evgen Govečič in Martin Posavec; inženjerski: Vinko Lenarčič, Josip Soč, Ivan Rihtman, Alojz Terček, Alfonz Vales, Vladimir Šega, Viktor Plavec, Stanko Weibel, Ivan Zdravkovič, Rafael Zalar, Ferdinand Sardoč, Josef Dinagel, Dušan Avsec, Oto Sorg, Mijo Jelen, Gojmir Pehani, Franjo Pavlič, Vladimir Karba, Karel Emanuel Pirhan, Anton Lovrenčič, Leon Jerovec, Stefan Pfeifer, Karel Toman, Albrecht Kodrič, Matija Kodol, Egon Zajc, Stanislav Čretnik, Joško Beloti, Viljem Petek, Ivan Kovač, Rudolf Varl, Pavle Anič, Oskar Kovačič, Alojz Perko, Rudolf Hled, Milan Rebič, Anton Vener, Mirko Arnuš, Milan Zupčić, Vladimir Močan, David Vakanjec, Vinko Fabris, Mile Prigimis, Vlado Haličar, Anton Pahulj, Dušan Gorup, Erih Sterbenc, Janez Ebenh, Emil Josip Grečel, Ervin Fern, Ljudevit Kišiček, Evgen Cvikel, Anton Kostela, Madja Brajer, Stanko Pavletič, Joža Bukovec, Milenko Pesalj, Mihael Kurjak, Dragotin Capek, Milan Strinec, Pius Žužek in Josip Vuk; zrakoplovni: Boris Valentič, Ivan Kefer, Julij Fried in Dušan Breznik; v inženjersko tehnični stroki: Artur Mühleisen, Ivan Podboj, Lorenz Sebastijan in Stanko Starčec; v sanitetni stroki: dr. Rudolf Lovrec, dr. Rudolf Erceg, dr. Josip Struhar, dr. Leo Kac, dr. Viktor Plehati, dr. Josip Babogredec, dr. Arthur Mayer, dr. Stanko Čermelc, dr. Vito Lavrič, dr. Dragotin Brajer, dr. Ivan First, dr. Rudolf Sprung, dr. Janez Lovšin in dr. Boris Kristof; v pravosodni stroki: Janez Azman, Ivan Odič, Boris Premrov, Ivan Barlovič, Baltazar Škledar, Miroslav Trtnja, Anton Zupančič in Ivo Gračič; v mornariči: v čim rez. poročnika korvete naredniki vodniki 3. klase dijaki navtika: Pavel Urban, Oskar Finceti, Vlado Lepš, Franjo Bačič, Andrej Juvančič in Stanko Gazetič; v čim rez. inženjerskega podporočnika naredniki vodniki 3. klase dijaki tehnik: Ivo Medved, Teodor Svigelj, Dragotin Ašer, Arnold Zupančič, Julij Kimer, Josip Jezeršek, Dušan Metlaš, Anton Jagodnik, Zvezdoslav Bulat, Josip Rekvenci in Bruno Možina; v čim rez. sanitetnega poročnika mornarice narednika vodnika 3. klase dijaka absolvirana medicina: dr. Ivo Martinc in dr. Vladimir Volavšek; za rezervnega nižjega vojn-tehničnega uradnika 4. klase inženjersko tehnične stroke naredniki dijaki Branko Vlah, Oto Kralj, Josip Voršič, Ladislav Komel, Slavko Srejšč, Josip Manester, Ferdinand Živec, Franc Rak, Andrej Stok in Dragotin Fatori; za rez. nižjega vojnega uradnika 4. klase sodne stroke naredniki dijaki Emerik Vajš, Bogomir Grill, Vojko Mišič, Ivan Stajcer in Anton Kaštelan.

Islet Jadranske straže

Ljubljana, 15. marca.

Za potovanje po Jadranskem in Sredozemskem morju, ki ga priredi Jadranska Straža z našim največjim in najbolj luksuznim parnikom »Kraljico Marijo« od 15. junija do 4. julija, se je tudi ljubljanskemu občestvenemu odboru prijavilo že 60 udeležencev. Ker za prekrasno potovanje, ki z vso oskrbo stane v različnih kabinah I. razreda 3800 do 7000 Din, vlada po vsej državi nenavadno zanimanje, sprejema odbor JS v Gledališki ulici št. 8 prijave še nadalje. Čeprav so težki časi, vendar se je oglasilo že toliko izletnikov, ki jih je več, na tudi takoj plačala razen zahtevanega naplačila tudi vso ostalo vsoto, da je le še nekaj prostorov. Da je toliko prijavljenih, tudi ni čudno spričo izredno nizke cene, saj je na ladji pri najbogatejši prehrani tudi vsa najmodernejša oprema kot na velikih izletniških parnikih, omenjamo pa samo bazen za plavanje.

JS ne računa niti na najmanjši dobiček, temveč je izkoristila vse svoj vpliv, da je dosegla tako ugodne cene, da omogoča največkratnejšo propagandno akcijo za Jadransko in morje sploh, saj bodo izletniki občudovali prekrasno našo obalo od Splita, Dubrovnika in Kotora do skrajne naše točke na jugu, pomen morja bodo pa občutili na Krku od grobovih naših junakov, pod 3300 m visokim vulkanom Etno na Siciliji, med starodavno Scio in Karibdo, ob vedno nemirnem vulkanu Stromboli, s trpkimi občutki bodo pa gledali na Liparske otoke in v duhu pozdravljali tja izgnane borce za naše morje. Na Korziki se bodo v Ajaccio, rojstnem mestu Napoleona, spominjali moža, ki je morje izročil svoji ženi, nato bodo pa v Monte Caru, Nizzi, Mentoni in Cannesu spoznali, kaj morje pomeni za tujski promet. V Toulonu bodo videli pomorsko moč naše zaveznice Francije, a v največji francoski luki, Marseille, se naša JS pobratila s svojo francosko

Beležnica Koledar.

Danes: Sreda, 15. marca katoličani: Longin, Velislav, Klement, pravoslavni 2. marca.

Današnje prireditve.
Kino Matica: Črni huzar.
Kino Ideal: Samo to noč...
Kino dvor: Ob zori.
Kino Šiška: »Nepozabni goste ob 18. in 20. VI. delavski prosvetni večer »Svobodec in »Zarjec ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

Občni zbor moške in ženske šentpetrke Ciril Metodove družnice ob 19.30 v gostilni g. Zupančiča, Jegličeva cesta.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva; predavanje ravnatelja Lapa ob 19. v risalnici realke.

Dožurne lekarne.
Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

RADIO

Živilski trg

Ljubljana, 15. marca.

Na živilskem trgu danes ni bilo takšnega navala kot je zadnje čase vedno ob sobotah, vendar je pa bil trg zelo dobro založen. Sadržja je že nekoliko manj, vendar je še vedno dovolj velika izbira. Pri cenah se ne pozna posebno, da se že bliža pomlad in da menda še čez mesec ne bo več domačega sadja napredaj na trgu. Najdražja jabolka so po 5 Din kg. Prodajajo tudi obreke nagnitih jabolk, ki jih gospodinjke skoraj bolj kupujejo kot lepa jabolka. Obreki so pač poceni, po 2 Din kg ali še ceneje. Posebno pomladno obeležje nudi kmečki semenski trg. Kmečki prodajalci semen so začeli prodajati vrtna in poljska semena že pretekli teden, toda zdaj jih ni bilo toliko kot danes, ko so zavzeli vso Dolničarjevo (Semenski) ulico, kjer je bil poletni prostor za kmečki sadni trg. Tuji v tem pogledu se pozna, kako letos kmetje potrebujejo denar in kako skrbje, da bi kaj prodali. Ker imamo stalne prodajalce semen na trgu, ki imajo zadnje čase zopet prostor na nabrežju ob Kresiji, in ker je toliko kmečkih prodajalcev, ne cvete kupnja posebno ne tu in ne tam. Vrtnarji zadnje dni niso mogli voziti na trg občutljivejših cvetlic v jutranjih urah zaradi mraza. Danes so pripeljali precej lončnic. Acaleje so letos precej drage, po 30 do 65 Din, vendar jih ljudje radi kupujejo zaradi krasnega cvetja.

Na zelenjadnem trgu zdaj je skoraj povsem prevladuje zgodnja zelenjava. Prekupčevalci so najbolj založeni z italijansko cvetočo, ki je res lepa in jo prodajajo po 5 do 5.50 Din kg. Okoličani in Trnovčanke pa zalagajo zdaj trg najbolj z motovilcem, radičem in regratom. Cena je zmerena, merica teh salat je po dinarju do 1.50 Din. Špinača, ki je je nekoliko manj, je po 1.50 Din, po isti ceni prodajajo tudi zimsko salato. Na perutninskem trgu je položaj nespremenjen, najlepša jajca prodajajo po 75 par komad, precej lepa pa dobiš tudi po 50 par. Gospodinjke še niso zadovoljne. Če kupijo več jajc, zahtevajo še poseben popust. In kmetice se pritožujejo, da bi se gospodinjnam ne zdelo jajca niti po 25 par dovolj poceni.

Z Jesenic

— Proračun mestne občine. Te dni se je vršila na magistratu seja mestne uprave, ki je v glavnem razpravljala o proračunu za bodoče leto. Po daljši debati je bil sprejet proračun v višini 1.616.000 Din izdatkov in dohodkov. Za uravnovešene proračuna se bo pobirala 100% doklada na vse občinske doklade in državne neposredne davke. Za proračun je določeno v proračunu 384.000, za javne naprave 188.500, narodno zdravje 86.000, ter socialno skrbstvo 183.400 Din. Med izrednimi podporami je določeno za zgradbo Gasilskega doma 100 tisoč dinarjev, za zgradbo nove smučke skakalnice na Jesenicah 15.000 Din.

— Prazni poslovni lokali in stanovanja. Nikjer v Sloveniji pred 8 ali 10 leti ustanovljena kriza ni bila tako občutna kakor pri nas. V 10 letih pa je bilo zgrajenih na Jesenicah in na Javorniku osem 300 novih hiš, tako da je zdaj na razpolago mnogo praznih stanovanj in lokalov. Nekateri dražji lokali in stanovanja so že delj časa prazni.

Poslano

Radl očitkov, katere je iznesel g. dr. Viktor Vovk odvetnik v Ljubljani in bivši tajnik Osrednjega odbora Slovenskega planinskega društva in ki so bili povod za očitke, izrečene od strani g. dr. Senjorja, bivšega predsednika podružnice SPD v Mariboru, na občnem zboru Savinjske podružnice SPD v Celju in Mariborske podružnice SPD v Mariboru, češ, da ne more nositi pred narodom odgovornosti za politiko Osrednjega društva SPD itd., je Osrednji odbor Slovenskega planinskega društva v Ljubljani po brezuspešnih dosedanjih dvomesečnih poravnalnih poskusih izročil stvar pravnemu zastopniku, da vloži proti g. dr. Viktorju Vovku tožbo pri rednem sodišču. Dokler ne pade očitčev, se Osrednji odbor Slovenskega planinskega društva ne bo spuščal v nikakršno polemiko v tej stvari.

Osrednji odbor Slovenskega planinskega društva v Ljubljani.

Zvočni kino IDEAL

Predstave ob 4., 7. in 9. uri

Samo to noč...

Film o senzacionalnem begu dekleta pred zaročencem, o tatoci, ki ni kradla, o ogrlici, ki je na tajinstven način izginila.

Komični in veseli doživljaji, katerim se boste nasmejali do solz.

Jenny Jugo Hermann Thimig

Smeih in zabava! Slagerji! Kot dopomnilo »Foxova zvočni tehnik!

Vlom

v Dobu pri Domžalah

Domžale, 15. marca.

Danes ponoči je bilo vlomljeno v trgovino gostilničarja in posestnika Ivana Dele v Dobu. Vlomilci so odnesli 30 kg kave, 30 kg sladkorja v kockah, 30 kg sipe in razno drugo blago v skupni vrednosti 3000 Din. V trgovino so prišli s ponarejenimi ključji, s katerimi so odprli glavna vrata, notranja vrata pa siloma. Prebrskali so vse predale, ker so očitno iskali denar.

Vse kaže, da je pri vladu sodelovalo več vlomilcev, ker en sam ni mogel vsega odnesti. Govori se, da se je okrog pol 1. ponoči pred trgovino ustavil avtomobil in ni izključeno, da so se vlomilci z njim pripeljali.

Narodno gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri

Sreda, 15. marca: Slava in njeni meštarji. Red Sreda.

Četrtek, 16. marca: ob 15. uri Voda. Dijaška predstava. Globoko znižane cene. Izven.

Petek, 17. marca: Zaprt.

Sobota, 18. marca: Gospa ministrica. Globoko znižane cene, od 5 do 15 Din. Izven.

Nedelja, 19. marca: ob 20. uri »Dane z zelenimi klobučki. Izven. Znižane cene.

Drevo ob 20. uri se vprizori komedija »Slava in njeni meštarji« za red Sreda. Tudi to delo nam slika življenje, ki je nastalo po dogodkih v svetovni vojni, kako se rodbina okorišči s slavo padlega sina junaka.

»Voda« kot dijaška predstava. V četrtek dne 16. t. m. ob 15. uri popoldne je poslednja vprizoritev Vombargerjeve komedije »Voda« v letošnji sezoni. Ta vprizoritev velja kot dijaška predstava po globoko znižani cenah, na kar še prav posebno opozarjamo.

OPERA.

Začetek ob 20. uri

Sreda, 15. marca: Pri belem konjičku. Red B.

Četrtek, 16. marca: Pri treh mladenkah. Red A.

Abonenti reda B in tudi vsi novi abonenti, ki so se priglasili za red B, imajo drevo predstavo v operi. Vprizori se znana, priljubljena opereta »Pri belem konjičku.« »Pri treh mladenkah«, opereta ki je napisana na prekrasne Schubertove melodije ter nam slika življenje nesmrtnega skladatelja, se je deloma na novo nastudiral ter pride v četrtek dne 16. t. m. v naš repertoar. Letošnjo režijo vodi g. Zupan, ki igra eno glavnih vlog dvoranske steklarja Tschölla. Schuberta poje zopet g. Banovec, hčerko Hannerl ga. Ribičeva. Znamenit tip policista Novotnyja bo postavil g. Peček, v vlogi starega grofa nastopi zopet g. Danilo. Opereto dirigira g. Simončič, ki se je kaj spretno uveljavil v »Eriki« in tudi »Pri belem konjičku. Četrtkova vprizoritev bo za red A.

Dnevne vesti

— Z naše univerze. Rektorat univerze kralja Aleksandra v Ljubljani razpisuje mesto izrednega profesorja za javno pravo na Juristični fakulteti. Prošnje je treba vložiti do 24. aprila.

— Izpremembe v naši vojski in mornarici. Imenovani so: za pomočnika poveljnika I. planinskega pešpolka doseđani poveljnik Ivan Markuš; za vršilca dolžnosti pomočnika poveljnika gataškega vojnega okrožja podpolkovnik Drago Mikuš, doslej na službi v štabu poveljstva jadranske divizijske oblasti; za poveljnika 2. pešpolka »Stevana Nemanje« doseđani poveljnik 3. bataljona 41. pešpolka podpolkovnik Josip Valzi; za poveljnika 2. bataljona 15. pešpolka »Stevana Sindjelca« major Franjo Uzar, doslej na službi v poveljstvu travniškega vojnega okrožja; za poveljnika 3. bataljona 16. pešpolka »Čara Nikole II.« major Anton Rigi, doslej na službi na poveljstvu vranjskega vojnega okrožja; za poveljnika 2. bataljona 40. pešpolka »Triglavskega« doseđani poveljnik 4. bataljona istega polka podpolkovnik Vlado Ditz; za poveljnika 3. bataljona 40. pešpolka »Triglavskega« doseđani poveljnik 3. planinskega bataljona podpolkovnik Mihajlo Bakić; za vršilca dolžnosti 3. bataljona 41. pešpolka kapetan I. stopnje Josip Šolc, doslej na razpoložanju vojnega ministra; za poveljnika 1. planinskega bataljona doseđani poveljnik 1. bataljona 56. pešpolka podpolkovnik Janko Ahačič; za poveljnika 3. planinskega bataljona poveljnik 3. bataljona 39. pešpolka podpolkovnik Ivan Šarnbek; za vršilca dolžnosti načelnika štaba 2. konjeniške divizije doseđani vršilec dolžnosti načelnika štaba konjeniške šole major Rade Avšič; za poveljnika 2. divizion 32. artiljerijskega polka podpolkovnik Peter Kiker, doseđani na razpoložanju vojnega ministra; za vršilca dolžnosti referenta sanitetnega poveljstva brigadniške divizijske oblasti doseđani upravnik slavonsko-brodске začasne vojne bolnice sanitetni major dr. Miroslav Puher; za vršilca dolžnosti poveljnika broda »Labud« doseđani vršilec dolžnosti poveljnika broda »Dragor« kapetan korvete Hiljantin Mladorfer; doseđani dolžnosti so razrešeni pehotni podpolkovnik za generalštabnega posla Vladimir Keleer, inženjerski podpolkovnik za generalštabnega posla Anton Part in sanitetni kapetan I. stopnje dr. Jakob Mandl.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 21 z dne 15. t. m. objavlja pravila okrožnih odborov obrtniških združenj, objavo o državnem strokovnem izpitu uradniških pripravnikov v ministrstvu za zgradbe, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v tekočem letu, odločbo obče seje državnega sveta glede prijavljanja carini zavezanih predmetov ob prihodu iz inozemstva in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Ceni 10-dnevni izleti vzdolž naše obale v Grčijo. V letošnjem letu prireja Jadranska plovidba 10-dnevne izlete vzdolž obale našega Jadranskega morja v Grčijo s luksuznim parnikom »Karadjordje«. Prvi izlet bo na velikonočne praznike, t. j. 17. aprila, z odhodom s Sušaka ob 14. uri. Nadaljnji odhodi s Sušaka ob isti uri bodo: 29. maja, 12. junija, 26. junija, 10. julija, 24. julija, 7. avgusta in 4. septembra. Cena potovanja, v kateri je razen vožnje in kabine všeta vsa prvostarna oskrba na parniku je samo Din 1900 do 2000, po izbiri kabine. Izleti po kopnem v tej ceni niso zapodeni. Na tem potovanju je izletnikom omogočeno ogledati si: Crikvenico, Rab, Šibenik, Slapove Krke, Split, Trogir, Solin, Hvar, Korčulo, Dubrovnik, Kotor (Boko Kotorsko), Lokrum, Cetinje, Hercegovni, Krf, Achilleion, Iteo, Delphi, Pireje in Ate-ne. Spored in točneše podatke za te 10-dnevne izlete po našem morju se dobe pri Putniku v Ljubljani, kjer se sprejemajo tudi prijave, ki se zaključujejo 15 dni pred vsakim izletom.

— Na Jadran v filmu. Včeraj je prišel v Split ravnatelj Ufa dr. Ludvik Sultz, režiser Ufinih kulturnih filmov, ki namerava izdelati velik kulturni film z našega Jadrana. Film bo prvenstveno tujsko prometnega značaja. Poleg tega filma namerava Ufa izdelati še en film, ki bo kazal plodove našega morja ter izkoriščanje bogate morske flore in favne, pa tudi vse vrste ribolova. Film bodo izdelovali s pomočjo posebnih podvodnih kamer. Akcijo podpira jugoslovenska akademija znanosti.

— Ne karite blizu gozdov. Ker se spomladi in poleti vedno pojavljajo gozdni požari, opozarjamo vsakogar, da se v smislu § 40 gozdnega zakona ne sme kuriti blizu gozdov in v gozdih brez najstrožjega nadzorstva. Prepovedano je tudi nepotrebno požiganje pašnikov, kar večkrat povzroči požare v sosednjih gozdih. Ravno tako je nedopustno v gozdih in na pašnikih, da bi se odmetavalo neugašene vžigalice in ostanke cigaret in smodk. Kdor bi na katerikoli način bodisi iz nemarnosti ali pa neprevidnosti povzročil gozdni požar, ali se ne bi ravnal po predpisih tega razglasa, bo moral povrniti vso nastalo škodo in se bo proti njemu kazensko postopalo. Starši so odgovorni za škodo, ki bi jo napravili njihovi otroci zaradi nezadostnega nadzorstva. Vsakdo, ki zapazi ogenj v ali blizu

gozda, ga mora, ako le mogoče, pogasiti. Sicer pa takoj to naznaniti bližnjim prebivalcem, da se obvesti župana občine in lastnika gozda. Župan mora nemudoma pozvati občanarje, da grede takoj pomagat gasiti. Kdor bi se brez tehtnega vzroka ne odzval pozivu, zapade postavni kazni.

— Letna skušćina Zveze Industrijev. Letna skupščina Zveze Industrijev za dravsko banovino za poslovno leto 1933 bo v petek 31. t. m. ob 14.30 v sejni dvorani ZTOI v Ljubljani.

— Glavna skupščina združenja pletilcev za dravsko banovino. V nedeljo 2. aprila ob pol 10. se bo vršila v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani II. glavna skupščina združenja pletilcev za dravsko banovino.

— Iz kazenskih postopanj izvirajoči predmeti. Pri deželnem sodišču v Ljubljani so se nabrali nekateri predmeti, izvirajoči iz raznih kazenskih postopanj. Ker lastniki niso znani, se pozivajo, da se zglase najpозnejše v enem letu in dokažejo svojo lastninsko pravico, sicer bodo ti predmeti prodani in se bo izkupiček porabil za zidanje kazenskih zavodov. Seznan predmetov je na vpogled na sodni deski na sodišču.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 24 dvorih, gnolba čebelarne kuge na 4, vranični prisad na 5, svinjska rdečica na 2 in ovčje garje na 1.

— Turni smuški tečaj v Triglavskem pogorju. Tečaj traja od 2. do 9. aprila. Poleg praktičnega vešćanja v smuški tehniki na smirninah, se bo v tečaju poučevalo tudi v orientaciji na planinah, teoretično o rabi cepina, derez in vrvi (teh predmetov v tečaju ni treba jemati s seboj), o prvi pomoči ob smuških nezgodah in dr., torej na splošno o vsem, o čemer mora biti vsak smučar, ki poseća planine, poučen. Nočevalo se bo v Staničevi koči, Vodnikovih koči, v koči pri Sedmerih jezerih in v koči na Planini na Kraju. Stevilo udeležencev je omejeno. Tečaj vodi g. J. Kveder, spremlja g. Bitenc in vodnik A. Rekar, ki bo po potrebi in zahtevi tudi nosil odvise stvari. Enotna cena za tečaj je skupno 500 Din. Obvezne prijave sprejema g. Bitenc, Smučarski dom Ilirije, Rateče-Planica in pisarna SPD, Ljubljana, palača Grafike, Masarykova cesta 14-I. Podrobne informacije glede odhoda in opreme slede.

— Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, ušesu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefovca« grenčica z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefovca« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi izborno čistilo sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefovca« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Proti zobnemu kamnu

SARGOV KALODONT

z lopatama. Po strašni borbi je obležalo pred njima 187 kač, druge so se pa razlezele po vrtu.

— Razbojnik umoril mater štirih otrok. V vasi Kristiniji blizu Karlova je zloglasni razbojnik Peter Rašić v noči od ponedeljka na torek umoril ženo premožnega kmetiča, Miško Španovič, ki zapuščal štiri otroke. Vsa vas je zasledovala razbojnika, ki so ga na bližnjem ožročju že aretirali. Razbojnik je zločin odkrito priznal in orožniki so ga komaj rešili, da ga razjarjeni kmetje niso kamenjali.

— Foto-sport zadovolji vsakogar s kamero kupljeno pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 8. Ceniki brezplačno.

— Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, ušesu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefovca« grenčica z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefovca« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi izborno čistilo sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefovca« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Iz Ljubljane. — Dvorni nasip se mora smatrati za ulico, odkar je prehod, zato nedvomno veljajo tudi zanj cestno-policijski in drugi predpisi. Dokler ni bil odprt za osebni promet, je bilo povsem umljivo, če so ga uporabljali kot hišna dvorišča, čeprav je bil mestna last. Tedaj so lahko brez pomislekov na njem ali nad njim z balkonov iztepli posteljnino in preproge. Zdaj je pa druga stvar. Perila sicer ne suše več na nasipu, pač pa še vedno iztepaajo preproge na balkonih, ne glede na pešce, ki jih zdaj hodi še precej po Dvornem nasipu. Zadevo s prašenjem bo treba torej drugače urediti.

— Star soldat po cesti gre... Oni dan je pa šel po cesti zelo mlad junak, najbrž še ni bil 6 let star. V spremstvu matere si je nabral čičkov, nakar je junak puhal dim, da se je kar megililo okrog njega. Stražnik je posvaril frkolina, čes, ta je pa lepa, da že kadil kot Turak, tako mlečnozob! Tudi mati je posvarila nadebudnega sinčka, naj ne kadil tako očitno. Straže bi mu kupili kruha! Je pripomnil rajnik. Zenski se je mudilo s fantom, ko je pa bila od stražnika v spoštljivi razdalji, je postala bojevita. Pa šta, neka puš! I ja pušim! To se vas ništa ne tiče! I hieba imam dosti, ne poznamo oskudnike! Ajde, sinko, bog te dao, samo puš! Sinko je pa strokovnjaško pljunil koski mlečne zobe; ciganska mati je bila kaj ponosna nanj.

— Rožna dolina je bila predlanski skoraj vsa kanalizirana, le nekaj krajših odcepov se ni bilo priključenih na zbiralne kanale in zbiralni kanal ni bil položen na Cesti VIII do mestne meje. Te dni dovršujejo ta dela. Menda bodo zdaj Rožnodočanci, ko imajo že kanalizacijo in druge javne pridobitve kot mesto, začeli misliti tudi na ureditev cest. Dokler jim ni so predkopal cest zaradi kanalizacije, so bile še za silo dobre, zdaj so pa bolj v žalostnem stanju. Morda so nekoliko odlašali s tem zaradi morebitne priključitve Rožne doline k mestni občini. Seveda jim pa tudi manjka sredstev za popravilo številnih razrvanih cest.

— Samomor zagrebškega trgovca. Včeraj zjutraj se je ustrelil v Zagrebu trgovec Otto Berger, star 67 let. Mož je bil v mestu splošno znan. V smrt ga je pogel težak gmotni položaj, ki je zašel vanj po krivdi nesolidnih odjemalcev. Ljudje so jemali pri njem blago, plačali mu pa niso hoteli.

— Lisice ogledale samomorilčovo tru-plo. V gozdu blizu Nove Gradiške so našli včeraj truplo kmeta Adama Valešiča, ki so ga lisice tako ogledale, da je ostal samo še okostnjak. Truplo je ležalo v gozdu nad tri mesece.

— Grozna borba s strupenimi kačami. V Struzi na Hrvaškem je razkopaval delavec Gligorije Cvijanović s tovarišem vrt. Kar sta našla v zemlji na gnezdu strupenih kač, med katerimi je bilo tudi nekaj zelo velikih. Vseh kač je bilo 235. Nekaj jih je začelo bežati, večina jih je pa navajala na delavca. V smrtnem strahu in vili da strupenim kačam ne bosta mogla utiti, sta jih začela delavca hitro pobijati

— Električni kabel so položili včeraj iz Pred Skofije, kjer leži glavni elektrovod, po ozki Maderski ulici ob Škofiji. Postopno bodo zamenjali s kablji vse zunanje elektrovođe, doselej so jih v središču mesta že skoraj vse.

— Predavanja Zveze društev privatnih nameščencev snodi ni bilo. ZDPN je sklicala predavanje o bolniškem zavarovanju zasebnih nameščencev, ki bi se naj vršilo v dvorani OUZD. Zbralo se je pa le nekaj desetini nameščencev, zato ni kazalo začeti predavanja tudi po občinskem »akademskem četrtcu«. Predsednik ZDPN g. J. Zemljič je s obžalovanjem ugotovil, da se zasebni nameščenci izredno slabo zanimajo za svoja stanovska vprašanja; predavanja bo napovedano še enkrat. Sklicatelji upajo, da bo prihodnje lepša udeležba.

— Iz Zadržanje lubadarja. V gozdovih je iglasto drevje zaradi mraza in suše preteklih let zelo trpelo. Mnogo drevev se je posušilo, še več ga pa hira. Na takem drevju se najraje ugneda lubadar, ki se je tudi že v poletju in jeseni 1932 pojavil v izvanrednem številu. Glede na veliko nevarnost, ki preti gozdom zaradi razširjenja tega škodljivca, naročam vsem gozdnim posestnikom na podlagi § 29 zakona o gozdih, da nemudoma pregledajo svoje gozdove in odstranijo vse po lubadarju napačno drevje. Napadeno drevje se spozna na leseni moki pod kisknjicami, ki jih hrošč izvrti in po smolci, ki izstopa iz teh luknjic. Odraniti je tudi iglasto drevje, ki se je začelo še sušiti, ki ima pokolnjene vrhove in katerega zunanost kaže, da hira. Debla teh dreves se morajo oblitati ter ljubje, vršiče in debelejšje veje pod nad-

zorstvom odraslih na varnem kraju previdno sežgati. Tistim posestnikom, ki se ne bi odzvali temu zakonu do 31. marca 1933, se bo na podlagi § 144 imenovanega zakona izvršilo potrebna dela uradnim potom in na njih stroške. Razen tega se bo uvedlo proti njim kazensko postopanje. — Mestno načelstvo.

— Občinstvo opozarjamo na javno produkcijo gojenecov drž. konservatorija, ki bo v petek ob 18.15 v Filharmonični dvorani. Vstop je prost proti nakupu sporeda, ki stane 2 Din.

— »Sočani«. Prof. Bačić Jože predava v soboto 18. t. m. v salonu pri »Levi« o »Evgeniju Kumičiću, hrvaškem romanopiscu iz vzhodne Istre«. Vabimo vas, kakor tudi naše prijatelje, da pridite množično k temu kulturno-poučnemu predavanju. Po tem sledi na čast vsem Jožetom in Pepcam družabni večer, pri katerem sodeluje oktet pevskega zbora Hugolina Sattnerja iz Most pod vodstvom pevovodje g. Vinka Rupnika. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Vstop vsem prost. 169-n

— Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj vabi svoje člane in prijatelje na letni redni občni zbor, ki bo dne 23. t. m. ob 20. uri v prostorih gostilne g. Vrbovca »Pod lipco« na Borštnikovem trgu, z običajnim dnevnim redom. 168-n

— Društvo »Tabor« vabi na svojo mladinsko prireditelj, ki se bo vršila v nedeljo 19. t. m. ob 16. v dvorani »Delavske zbornice«. Podmladek društvenega dramskega odseka bo izvajal enodejanke, prizore s petjem in deklamacije. Sodeloval bo tudi društveni mandolinistični zbor. 167-n

— Iz Revija »Jadranske straže« je na razpolago gostom kavarn »Zvezdca«, »Nebotičnik«, »Evropac«, »Metropol« in »Union«, a tudi lastniki teh kavarn so člani JS, na kar opozarjamo zlasti vse člane JS.

— Zvočni kino »Sokolki dom« v SIŠKI (za mitnico). Tel. 33-87. SZÓKE SZAKALL, LUCIE ENGLISH v izborni šaligr

»Nepoznani gost«
Predstave: danes ob 18. in 20. uri, jutri ob 20. uri.

PRIDE! »ORLOV« PRIDE!
Liane Haid in Svetislav Petrović

Iz Kranja
— Občni zbor SPD. Drevo ob 20. bo v restavracijskih prostorih Narodnega doma redni občni zbor SPD. Za člane društva je udeležba obvezna, vabljeni pa so tudi vsi prijatelji turistične in planin. To pot so na dnevnem redu poleg drugih važnih in zanimivih vprašanj tudi volitve novega odbora.

— Prva vprizoritev »Drznega plavačca«. Jutri ob pol 21. bo prva vprizoritev veselice »Drzni plavačca«, ki jo vsi že nestrojno pričakujemo. Gledališki oder Narodne čitalnice nam bo s to duhovito trodejanke, ki sta ji avtorja znana Fr. Arnold in Er. Bach, nudil zopet zabavno presenečenje. Režira Kern, v glavni vlogi Ruda Hlešb, ostale vloge v najboljših rokah. Nedavno je vprizoril ljubljanski šentjakovski oder »Drznega plavačca« s sijajnim uspehom, ki ga bo veselice imela gotovo tudi v Kranju. Predprodaja vstopnic v trgovini pri g. Hlešbu.

Iz Novega mesta
— Ptički se ženijo. Lep dolenski običaj na Gregorjevo je obdarovanje otrok, z stikajo po grmovju in drevju za ostanki ptičje svatbe. Letos je pridelal tako veselje v bližnjem Šimelu 84letni posestnik Franc Knafele, pomagal pa mu je upokojeni šol. uprav. Alojzij Lilija. Otroci se je zbralo na tucate in še več pa odraslih gledalcev.

— Nabiralno akcijo pobiranja slovenskih knjig je prevzelo tukajšnje dijaštvo, ki se bo ta teden oglašalo pri strankah. Naj vsakdo prebrska svoje omare in podstrešne skrinje!

Iz Črnomlja
— Stanje cest v našem srezu, ki so vse banovinske in občinske, dočim državnih sploh nimamo, je jako slabo, pa bi bilo nujno potrebno popraviti jih še posebno glede na to, da večina belokranjskih naselbin leži do 20 km daleč od železnice. Nešto prošenj so že posamezne občine vložile za popravilo, vendar pa vse zaman. Banovinski pravilnik o subvencioniranih cestah pa črnomeljskemu srezu že zato ne more nuditi nobene pomoči, ker se te ceste subvencionirajo samo iz sredstev sreskega cestnega proračuna, poglavje IV., torej brez materijalnega sodelovanja banovine. Reven arez, kakor je črnomeljski, pa seveda nima zadostno sredstev. Banovina bi morala ustanoviti poseben fond za subvencioniranje občinskih cest v še širši definiciji, kakor jo opredeljuje sedanji pravilnik.

— Živnoredje v Beli Krajini je v zadnjih letih zelo nazadovalo, kakor smo nedavno poročali v obširnejšem članku. Potrebno bi bilo organizirati kmetijsko nadaljevalne šole pri vseh ljudskih šolah, da bi kmet z umnim gospodarstvom mogel zopet povzdigniti to važno gospodarsko panogo. Enako nujno potrebno bi bilo nabaviti plemenito živino in zgraditi vsaj najbolj potrebna napajališča.

— Sokolski dom v našem Črnomlju je v zelo težkih razmerah. Ne manjka mu le zunanji omet, nego je tudi notranja oprava še zelo pomanjkljiva. Društvo komaj zmaguje obresti od dolga. Potrebna je nujna in izdatna pomoč, da se ne bo prepozno, ker jo naš Sokol zasluži. Doselej je pokazal toliko življenjske sile in toliko volje za to idejno delo, da bi bilo res čudno, če bi ma poklicani ne priskočili na pomoč.

Iz Celja
— V nedeljo 19. t. m. bo Obrtno društvo v Celju proslavilo običajni obrtniški praznik. Ob 8 zjutraj bo maša v župni cerkvi; pel bo pevski zbor »Ojček«. Ob 10. dopoldne bo zanimivo obrtniško predavanje v Obrtnem domu.

— V celjski bolnici sta umrli v ponedeljek 13. t. m. 24letni kleparski pomočnik Jože Mikar iz Gaberja pri Celju in 27letni zidar Franc Zvižaj iz Trnovelj pri Celju.

— Statistika brezposelnih. Pri celjski ekspoziaturi javne borze dela je bilo 28. februarja v evidenci 1338 brezposelnih (1166 moških in 172 žensk). 10. marca pa 1306 brezposelnih (1138 moških in 168 žensk). Določeno dobe: 3 hlapci za konje, 1 hlapec za govejo živino, 3 služkinje, 3 kmečke dekle, 2 hotelski kuharici, 2 privatni kuharici, 1 hotelska sobarica, 1 perica in 1 likarica.

— Počitniške kolonije v Bakarcu. Kolo jugoslovenskih sester v Celju bo poslalo letos svojo prvo kolonijo 8. junija zvečer v svoj »Celjski dom« ob morju v Bakarcu, kjer je tudi moderno urejeno kopališče in zdrava pitna voda. V celjskih kolonijah je poskrbljeno za dobro in zadostno hrano ter za primerno nastanitev dece. Kolo jugoslovenskih sester v Celju sprejema tudi plemenite prijave, ustne na ob torkih ob 15. v fizikalnem kabinetu dekljske meščanske šole. Pri vpisu je treba plačati 100 Din kot vpsnino, ki se pozneje vsteje v oskrbo. Prva kolonija bo od 8 do 30 junija za mlado in odrasle (matere z dečco) druga kolonija od 29 junija do 21. julija (za dečke), tretja kolonija od 20. julija do 11. avgusta (za dekle), četrta kolonija pa od 10. avgusta do 1. septembra. Če bo za to kolonijo dovolj prijavljenec, kdor hoče svobodno zbirati med kolonijami, naj se javi čim prej.

Radioprogram
Sreda, 15. marca.
17.30: Otroški kotiček: Jezerska pripovedka (g. Zupanc). — 18.00: Otroške pesmi, poje gojenka Zupančič. — 18.30: Glasba na angleških ploščah. — 19.00: Ruščina (dr. Preobraženski). — 19.35: Prenoš v Dunaju (sinfonični koncert). — 20.40: Prenoš glasbenega večera iz Delavske zbornice. — 22.15: Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 16. marca.
12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13.00: Čas, poročila, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Italijanshina (dr. St. Leben). — 19.00: Korist rastlinstva (prof. Pengov). — 19.30: Pogovor s poslalsci. — 20.00: Prenoš iz ljubljanske opere. — 22.00: Čas, poročila (v odmoru).

Petek, 17. marca.
11.15: Šolska ura: Davorin Jenko (Josipa Lapajne). — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13.00: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Literarna ura: Zadnje književne novosti (prof. Vodnik). — 19.00: Kino, časopis in otrok (Stele Andro). — 19.30: Osnovni pojmi geologije (g. Peterlin). — 20.00: Prenoš iz Varšave. — 22.00: Čas, poročila, plošče. — 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Poslano
Z začudenjem čitam v današnjem »Jutru« »Poslano«, podpisano od »Osrednjega odbora SPD v Ljubljani«. V njem me imenujejo »bivšega tajnika Osred. odbora« in navajajo, da sem »iznesel očitke«, in da je Osrednji odbor po brezposelnih dvomesečnih poravnanih poizkuših izročil stvar pravnemu zastopniku za tožbo, in da se odbor ne bo spuščal v polemiko do sodbe.

Očitvidno se je to »Poslano« objavilo baš danes radi današnjih širšega Osrednjega odbora in raznih odsekov, — da se razgovor o neljubi zadevi odloži »do sodbe«.

Kot tajnik Osrednjega odbora SPD sem dne 27. decembra 1932 predložil odboru spomenico proti slovenoborstvu. Očitki so bili tehtni in stvarni. Te očitke bi bil moral odbor vzeti v resen pretrez in spravit predmet na razgovor, kakor sem v spomenici in tudi kasneje zahteval. Tega ni storil.

Podpredsednik g. dr. Vrtačnik je na to posredoval in mi je dne 2. januarja izjavil, da je član odbora predlagal tožbo proti meni, kar sem sam žel, predsednik pa da mi je odgovoril, da tožba nima smisla, ker bi bili v takem primeru mi obtoženi (t. j. odbor). Jaz sem od kraja predlagal razsodišče za izrek o tem, ali se je v odboru pojavilo neutemeljeno slovenoborstvo in ali je moja spomenica upravičena. Šele dne 10. marca, očitvidno radi kritike na raznih zborovanjih, je prišel g. dr. Vrtačnik k meni s ponudbo, da se je sodaj tudi odbor odločil za razsodišče in da naj imenujem svoje razsodnike. Dne 14. marca sva se razgovarjala radi razsodnikov in sem mu predlagal predmet, o čem naj bi se razsodišče sploh izreklo. Dr. Vrtačnik si je mojo formulacijo zabeležil dne 14. marca popoldne in sva se dogovorila, ker je imel odbor 14. marca zvečer sejo, da mi bo dr. Vrtačnik naslednjega jutra, t. j. 15. marca, naznanil odločitev odbora. Mesto tega je izšlo odborovo »Poslano«.

Jemljem na znanje, da se bo o vsebini moje spomenice vršilo sodno postopanje. Sodišče bo moglo soditi le o tem, ali sem izrekel kleveto ali utvrdno. Ne bo pa sodišče moglo rešiti vprašanja, ali je slovenoborstvo bilo umestno. To vprašanje tudi s »Poslanim« Odbora SPD ni rešeno marveč šele otvorjeno.

Ljubljana, dne 15. marca 1933.
F. H. Dr. Viktor Post.

DANES PREMIERA
ob 4., 1/8. in 9.1/4 uri
V »UFINEM« VELEFILMU

Črni huzar

V režiji: Gerhard Lamprecht — Glasba: Eduard Künneke. Kot dopolnilo: »Ufin« kulturni film »Na vrhu planinskih gozdov« in nov »Ufin« zvočni tenik.

Mady Christians
dražestna blondinka, ljubeča žena, mlada in polna šarma

Conrad Veidt
mož železnih živcev in srca polnega ljubezni, zvestobe

Wolf Albach Retty
mladenič, poln poguma, življenja in navdušenja

Otto Wallburg
zajubljen, pozabljen in komični diplomat

Elitni kino Matica
Telefon 2124
Predprodaja vstopnic od 11. do 12.15 ure

Dve siroti

Roman

Ah, ta!... to ste zopet vi, čarovnica?

— Hm, saj mi niste še ničesar dali, dobri gospod.

Frochardki je kar sapo zaprlo, ko jo je Lafleur nahnul s čarovnico. Poslala je za njim zaničljiv, sovraštva poln pogled.

Potem je pa zopet zlezla skupaj in se obrnila k Martinu s tistim hinavskim obrazom in hinjenim smehljajem, ki tako zelo vpliva na rahločutne, dobrosrčne ljudi.

Martin je dal starki vbojajme, kolikor je pač mogel. Lafleur je pa samo skomignil z rameni.

— No, no, — je dejal in prijel Martina znova za ramo. — kaj še ni konec vaše dobrodelnosti? Če vas miha parčija piqueta, nimava več dosti časa. Vstopiva!

— Pa vstopiva, — se je udal Martin. Za vsak slučaj je pustil Lafleur svojega novega znanca naprej, sam se je pa obrnil še k Frochardki, rekoč:

— No, glej da se izžubiš, babnica! — Babnica, — je godrnjala heraciča, — ko se človek postara, z bogom poklic... z bogom življenja!

Potem je malo pomislila in nadaljevala:

— Da, če bi imela pri rokah lepo mlado dekletko, ki bi mi pomagalo prositi, bi bili moji dohodki zelo lepi, kajti v krčmo »Pri krilatelem srocu« hodi petična gospoda... Toda hčere nimam, — je vzdihnila stara furija. — Ah, godilo bi se mi mnogo boljše, če bi imela hčerko namestu tega tepca Petra... Glej no, kako poštenega se dela!... Poštenjak!... ali vidite tega gospoda??

Skomignila je z rameni, se ozrla izpod čela po trgu in krenila proti domu.

— Niti psa ni več tu!... Vrnem se, ko prispe normalni poštni voz.

Trg je bil res prazen.

V bližini je bilo videti edino žensko, oblečeno kot delavka.

Toda Frochardka ni upala, da bi ji dala tako skromno oblečena ženska kaj vbojajme.

Ženska je bila videti zelo razburjena. Blizžala se je Novemu mostu in njeno vedenje je bilo tako čudno, da bi človek mislil, da se boji nekoga, ki ji sledi; neprestano se je ozirala in njeni koraki so bili nekam plahi.

Približala se je ograji in pogledala v vodo, ki se je izgubljala med za-

pa lastnico delavnice gospo Poidevino.

Tudi ona je hotela prispevati svoje k dobremu delu. In tako je prevzela skrb za vzgojo sirote z združenimi močmi.

Bilo je določeno, da bodo pobirale delavke vsak teden v naprej prstovotne prispevke od svoje mezde, denar pa spravljale v hranilniček.

Najstarejša izmed delavk — nečakinja lastnice modnega salona — je bila soglasno izvoljena za blagajničarko in vodila je račune. Od vsega, kar so plemenite delavke nabrale, je bil potreben samo del za vzdrževanje ubogega otročička. Drugo naj bi se pa nabiralo kot skromna rezerva za kritje stroškov, ki bi nastali z otrokovo vzgojo.

Marijana je bila navdušena, ko so njene družice sklenile sprejeti Madeleininega dečka za svojega. Ni bilo tedna, da bi pozabila spustiti svoj prispevek v nabiralnik.

To je bil ganljiv dokaz, da bije v njenih prsih dobro srce.

Drugače je bilo z njeno prevdarnostjo.

Ze kot dvajsetletno dekletko je zavrnila mnogo vzdihljivo zaljubljenec. Čeprav je bila velika šaljivka med družicami, je postala takoj zelo resna in nedostopna, če se ji je hotel približati fant.

Če jo je možki preveč poželjivo pogledal, je znala vsakega zavrniti s pogledom, ki je vzel še tako podjetnim ves pogum.

Če si je pa kljub temu ta ali oni preveč dovolil, je imela Marijana dovolj spretno in krepko roko, da mu je pregnala veselje do vsiljivosti in nesramnosti.

Nekega dne, ko je bila dokaj odločno zavrnila novega kavalirja, ji je le-ta dejal: — Le počasi, lepota!... Saj ne boste vedno tako nedostopni. Pride čas, ko podležje pravemu tudi vaše srce.

In to se je žal kmalu zgodilo.

Marijana je bila že dolgo predmet zalezovanja lahkoživcev, ki jih je pa do kakaj spretno odbijala. Pa so se domenihi ti fanti, da se ji bodo pošteno osvetili za njeno nedostopnost.

Nekega večera, videč, da jo zalezujejo, je baš pospešila korak, ko jo je na ovinku naenkrat obkolila tolpa postopačev, ne da bi prav vedela, kda; in kako se je to zgodilo.

Na beg ni bilo več misliti, bilo je že prepozno. Krog okrog nje se je strnil; da bi ne podlegla nasilju, je imela samo še eno orožje: klicati na pomoč.

Živi mrtvec osleparil zavarovalnico

V Ameriki so spravili pod ključ tri sleparje, ki so osleparili zavarovalnico za 100.000 dolarjev

Od San Francisca do Newyorka so priredili te dni lov na premetenega sleparja, ki se je izdajal za mrtvega. Gospodarska kriza in razne nezgode so spravile trgovca Jonesa Shepharta ob veliko premoženje, med drugim tudi ob lepo vilo. Mož se je zadolžil in razmišljal je, kako bi prišel zopet do denarja, če treba tudi s sleparijami. Zavarovan je bil za 100.000 dolarjev, če bi doživel 65 let. Če bi pa umrl prej, bi dobil denar njegov sorodnik inženjer Zacher, kajti Shephart je bil samec. Štiri mesece po podpisu zavarovalne pogodbe je pa mož nenadoma umrl. Njegov domači zdravnik dr. Morris je izjavil, da ga je zadela srčna kap. Po uradnem mrtviškem ogledu je bilo truplo pokopano na pokopališču v San Francisca.

Tri dni po trgovčevi smrti se je zglašil inženjer Zacher v zavarovalnici in predložil vse potrebne listine, tako da so mu brez ugovora izplačali 100.000 dolarjev zavarovalnine. Čez dobra dva meseca je pa prejela zavarovalnica ovadbo, da trgovec Shephart ni mrtve, temveč da se je naselil živ in zdrav v manjšem kraju blizu Chicaga v hiši, ki jo je bil nedavno kupil tam. Rečeno je bilo, da živi tam s svojim nečakom in se veseli bogate zavarovalnice, ki jo je tako lahko dobil. Čeprav se je zdel anonimna ovadba na prvi pogled neverjetna, je izročila zavarovalnica pismo preiskovalnemu uradu s prošnjo, naj zadevo točno preišče.

Lahko si mislimo presenečenje gospodov v zavarovalnici, ko jim je preiskovalni zavod čez nekaj dni sporočil, da je anonimna ovadba točna. Obvestilu sta bili priloženi Shephartova in Zacherjeva fotografija. Zavarovalnica je premetena sleparja takoj ovadila. Sleparja sta pa menda slutila, da so jima prišli na sled, kajti ko je vdrila policija v njuno zavetišče, ju že ni bilo doma. Dolgo so ju iskali, končno so ju pa le zasačili v Chicagu. Pri zaslišanju je prišlo na dan, da je skrivni tudi trgovčev domači zdravnik dr. Morris, ki se je dal podkupiti in je ugotovil smrt svojega pacienta. Zdravnik je obvestil o trgovčevi smrti tudi vse pristojne oblasti. Da bi se sleparja ne izjalovila, so sleparji podtaknili truplo nekega siromaka, ki ga je bil preskrbel Zacher iz anatomskega institu-

ta. Tako so aretirali tudi dr. Morrisa. Vsi trije sleparji so svoje grehe odkrito priznali. Hiša, kupljena s prisleparjenim denarjem, je pripadla zavarovalnici, ki ima pa še vedno znatno izgubo, ker ostalega denarja pri sleparjih niso našli.

Pepel sežganih mrtličev

Sežiganje omogoči izpolniti željo umrlega, naj se položi njegov pepel v prsto naravo ali pa raztroši na poljubnem kraju. Na Češkoslovaškem zakon o sežiganju mrtličev tega ne dovoljuje, v drugih državah je pa to že splošna navada. V Angliji imajo pri krematorijih ali pa kje drugje posebne parke, kjer lahko po tratah ali cvetličnih nasadih razsijajo pepel sežganih mrtličev. V obmorskih državah spuste žaro s pepelom tudi v morje. Tako so v Angliji na vojni ladji z vsemi vojaškimi častni odpeljali na širno morje žaro s pepelom generala Percy Scotta in so jo med cerkvenimi obredi spustili v morje. V morje so spustili tudi žaro s pepelom poveljnika Eduarda Downa. Lani so v Nemčiji spustili z vojaškimi častmi v morje žaro s pepelom admiral Zenkerja, in sicer na kraju, kjer se je bila bitka pri Skageraku.

Često raztrosijo pepel umrlih tudi visoko v gorah, kjer kraljuje večni mir nemotene narave. Angleški major Percy Arnold, ki se je odlikoval leta 1916 v bitki na Sommi, je izrazil željo, naj bi veter raznesel njegov pepel v gozdu pri Longuevalu, kjer se je boril. Žena mu je po smrti to željo tudi izpolnila. Žara s pepelom skladatelja E. Griega je spravljena v strmo skalo nad norveškim fjordom. Čudno željo je izrazil ameriški železniški inženjer Smith v Pensilvaniji. Prosil je svoje prijatelje, naj raztresejo njegov pepel iz drvečnega vlaka po progih. Ko je umrl in so njegovo truplo sežgali, mu je bila ta želja izpolnjena. Tudi na Češkoslovaškem si zdaj društvo »Krematorij« prizadeva, da bi se zakon v toliko izpremenil, da bi lahko izpolnili svoji svojim dragim želje tudi v tem pogledu.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Danes se je preselila v večnost k naši mamici naša ljuba sestra

Malči Kuhelj

staročina poštnega urada v Dol. Logatcu.

Pogreb nepozabne bo v četrtek, dne 16. marca t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Masarykova cesta št. 44, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, dne 15. marca 1933.

Zahujoči bratje in sestre.

SLUŽBE

MLAJŠE DEKLE
pošteno in zdravo, po mogočnosti z znanjem nemškega jezika, naj se ponudi na naslov: Grgurič, Skrad, Gorski kotar, Savska banovina. 1483

BRIVSKEGA POMOČNIKA
mladega in dobrega delavca — sprejme takoj Krauskopf, Zagorje ob Savi. 1478

KUPIM

MIZAR, SKOBELENI STROJ
univerzalni, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe pošliti na M. Sok, Škofjavska pri Celju.

NEPREMIČNINE

AROND. POSESTVO
24 oralov, vira, gospodarsko poslopje, novozidano, napredaj. Informacije daje Avgustin, Slov. Bistrica. 1452

TRGOVSKO HISO
manjšo, z nekaj zemljišča, kupim na dežel. Ponudbe z opisom in ceno na naslov: Paral, Žužemberk. 1453

HISO V LIPIKU
z velikim vrtom, s 3 oralni zemlje, v centru Rogaške Slatine, prodamo. — Credit - Evidence, Zagreb, Jelačićev trg broj 7.

FRANC FUJAN

kritje in poprava vsakovrstnih streh, kakor lesocementnih itd.

LJUBLJANA, Galjeviča št. 9

PRODAM

SADNA DREVESA!
Zaradi izpraznitve drevesnice na Poljanski cesti je na prodaj več tisoč visokodebelnih in prtičnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik ali zglasite se osebno pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. 17/t

50 HEKTOLITROV VINA
dobrega belega, ter sortiranega rdečega prodam. 10 minut od kolodvora. — Več pove: Ivan Vogrinc, Cernc št. 10, Brežice.

DOMAČEGA ŽGANJA
pristnega, večje količino — prodam po najnižji dnevni ceni. Vprašanja na: Lombar, Trstenik 6, pošta Gornik pri Kranju. 1481

KROMPIRJA
2 vagona ima naprodaj Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva Orla vas pri Bračlovčah. — Zahtevajte ponudbe. 1480

PREMOG. DRVA. KOKS
najboljše kakovosti najceneje: RUDOLF VELEPIČ, Ljubljana VII, Jernejeva cesta št. 25. Telefon 2708.

Afrik modroce iz dobrega blaga

spalne fotelje in otomane izdeluje po konkurenčnih cenah in po naročilu

SITAR KAROL

Ljubljana, Wolfova ulica št. 12 (dvorišče), telefon 28-10

Specijelni entel oblek

azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfineše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

polg hotela Struželj
Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj, entlanje, izdelovanje gumbic. Vsi led najmodernejše ureditve podjetja — oajnižje cene.

Zahvala.

Za izkazano nam sožalje in sočutje povodom smrti našega nepozabnega brata, strica in svaka, gospoda

Josipa Mayra

emer. lekarnarja in posestnika

za poklonjene lepe vence in cvetje ter za nadvse čaščeče spremstvo na njegovi poslednji poti se vsem prav iskreno zahvaljujajo

Zahujoče rodbine: Mayr - Sušnik.

POSODILA

En milijon Din kredita

Veliko trgovsko podjetje potrebuje en milijon dinarjev kratkoročnega sezonskega kredita. Garancija prvovrstna. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Sigurno 999«

RAZNO

OBLEKE in SUKNJE
kupte najbolje pri A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

OLANOM
VZAJEMNE POMOČI!
Vsi tisti, ki bi radi nadaljevali zavarovanje pri sigurnem zavodu, naj se s pošico glase čimprej pri meni. — Informacije brezplačno. — LEO SITAR, glavni poverjenik, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 8/1 (poleg Slatiča). 1488

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Zapustila nas je naša srčno ljubljena dobra in skrbna mama, gospa

Franja Pišek

hišna posestnica.

Pogreb se bo vršil v petek, dne 17. marca ob 1/2 3. uri pop. iz hiše žalosti, Zavrti št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 15. marca 1933.

Zahujoči hčeri
Franja in Alojzija Pišek.